

К. В. Півторак

**Ендотеліальна дисфункція
та
неалкогольна жирова
хвороба печінки**

Вінниця
Нова Книга
2022

УДК 616.36-003.826-092-008.9

ПЗ2

Рекомендовано вченою радою Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова (протокол № 6 від 31 березня 2022 року)

Автор:

К. В. Півторак – доктор медичних наук, професор кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова.

Рецензенти:

Ю. М. Степанов – член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор, директор державної установи «Інститут гастроентерології Національної академії медичних наук України».

О. С. Хужліна – доктор медичних наук, професорка, завідувачка кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб Буковинського державного медичного університету.

В. В. Чернявський – доктор медичних наук, професор, професор кафедри внутрішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

• *Джерело зображення на обкладинці: Vet Equip Australia* •

Півторак К. В.

ПЗ2

Ендотеліальна дисфункція та неалкогольна жирова хвороба печінки : монографія / К. В. Півторак. – Вінниця : Нова Книга, 2022. – 192 с. : іл.

ISBN 978-966-382-928-9

У монографії викладено особливості формування, діагностичні та прогностичні маркери ендотеліальної дисфункції у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки з надлишковою масою тіла та ожирінням. Уперше вдосконалено прогнозування наявності неалкогольної жирової хвороби печінки вже на першому прийомі у лікаря. Проаналізовано клініко-лабораторні та інструментальні дані пацієнтів до лікування і на тлі диференційованої терапії та з'ясовано, що ендотеліальна дисфункція відіграє ключову роль у формуванні та прогресуванні неалкогольної жирової хвороби і навіть є вирішальним прогностичним фактором. Доведено необхідність впливу на всі патогенетичні ланки (зменшення ступеня інсулінорезистентності, системного запалення, ендотеліальної дисфункції) як за допомогою зміни способу життя (збільшення фізичної активності), так і з допомогою застосування відповідних лікарських препаратів.

Монографія призначена для лікарів різних спеціальностей, інтернів та студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.

УДК 616.36-003.826-092-008.9

Наукове видання

Півторак Катерина Володимирівна

Ендотеліальна дисфункція та неалкогольна жирова хвороба печінки

Монографія

Редактор *О. В. Марчук*. Коректор *Л. Я. Шутова*. Комп'ютерна верстка: *Г. А. Психов*. Підписано до друку 31.05.2022. Формат 60×84/16. Папір офсетний. Гарнітура Міріад.

Друк цифровий. Ум. друк. арк. 16,8. Зам. № 2205.

ПП «Нова Книга», 21029, м. Вінниця, вул. М. Васька, 20

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

Тел/моб. (067) 6562650, (063) 5270178

E-mail: info@novaknyha.com.ua www.nk.in.ua

ISBN 978-966-382-928-9

© Півторак К.В. 2022

© Нова Книга, оформл., 2022

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень, скорочень і термінів	5
Вступ	6
Розділ 1. Клінічне значення деяких анатоμο-функціональних особливостей печінки	8
Розділ 2. Патогенетичні механізми формування неалкогольної жирової хвороби печінки.....	17
Розділ 3. Сучасні уявлення про метаболічні особливості жирової тканини. Клінічне значення адипокінів при ураженні органів-мішеней у хворих метаболічним синдромом.....	33
3.1. Метаболічні фактори ризику серцево-судинної патології (дисліпідемія, інсулінорезистентність, наявність системного запалення) у хворих на НАЖХП з надлишковою масою тіла та ожирінням, їхній зв'язок з перебігом захворювання.....	43
3.2. Взаємозв'язки рівня адипокінів (лептин, адипонектин) у плазмі та сироватці крові з факторами ризику та ознаками ураження органів-мішеней у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки з надлишковою масою тіла та ожирінням	45
3.3. Патогенетичні взаємозв'язки порушень у жировій, м'язовій тканинах та змінами у мінеральній щільності кісткової тканини.....	50
Розділ 4. Взаємозв'язок дисфункції ендотелію та порушення функції печінки.....	60
4.1. Якість життя хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки за наявності ендотеліальної дисфункції	72
4.2. Взаємозв'язок маркерів ендотеліальної дисфункції з клініко-лабораторними та інструментальними даними стану печінки у хворих на НАЖХП.....	77
Розділ 5. Невирішені та спірні питання діагностики неалкогольної жирової хвороби печінки у хворих з надлишковою масою тіла та ожирінням.....	87
5.1. Прогнозування наявності НАЖХП шляхом визначення комплексу антропометричних параметрів пацієнтів.....	94

5.2. Прогнозування наявності ендотеліальної дисфункції у хворих на НАЖХП шляхом визначення комплексу антропометричних параметрів пацієнтів	101
Розділ 6. Принципи та особливості фармакотерапії ендотеліальної дисфункції у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки з надлишковою масою тіла й ожирінням.....	107
6.1. Результати немедикаментозної корекції маси тіла у хворих на НАЖХП з надлишковою масою тіла та ожирінням.....	107
6.2. Основні напрями медикаментозної терапії: корекція інсулінорезистентності, дисліпідемії, оксидативного стресу, системного запалення, гальмування виникнення та прогресування фіброзу	115
6.3. Вплив комплексного застосування гепато-, кардіо- та ендотеліотропних лікарських засобів на маркери ендотеліальної дисфункції, інсулінорезистентності, показники секреції адипокінів хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки.....	125
6.4. Корекція метаболічних порушень при неалкогольній жировій хворобі печінки в експерименті біологічно активною сполукою ангіолін	142
6.5. Зміни якості життя пацієнтів з неалкогольним стеатогепатитом після комплексного лікування із застосуванням кардіопротекторних засобів метаболічного типу.....	146
Практичні рекомендації.....	152
Список використаних джерел літератури.....	153